

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ograke dežele za vse leta 25 K., za pol leta 18 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor začita poštnina. — Na naročbe brez istodobne vročitljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopnje pett-vrste po 12 h., če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolnil se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih uleah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljanje pa v pritličju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Nacionalne kurije.

S Stajerskega, 11. maja.

V političnih krogih na Spodnjem Stajerskem se zasledujejo z velikim zanimaljem vsa poročila, tičoča se letošnjega zasedanja češkega deželnega zborja, oziroma spravnega poskusa, ki ga namerava vlada. To spravo misli vlada omogočiti z različnimi zakonskimi načrti, ki naj zagovanje na eni strani Čeha, na drugi strani Nemce in naj odstranijo vsej največje vzroke nezadovoljnosti. Čehi zahtevajo jezikovno ravnopravnost tudi v notranjem uradovanju, kjer veljajo še dandanes Bachove naredbe kakor v posmeh državnim osnovnim zakonom, Nemci pa zahtevajo zagotovo, da njihovi interesi ne bodo v deželnem zboru na milost in nemilost izročeni češki večini.

Nas štajerske Slovence zanima v sedanjih razmerah zlasti namerava uvedba nacionalnih kurij v češkem deželnem zboru. Z nacionalnimi kurijami se namerava nemško manjšino zavarovati, da je češka večina v deželnem zboru ne bo mogla kar na kratko majorizirati, nego da bo morala upoštevati njene želje in zahteve.

Nas zanima vprašanje o nacionalnih kurijah, ker bo usoda te kurijalne predloga v češkem zboru odločilnega pomena tudi za nas.

Razmere na Češkem in na Štajerskem so si v mnogih ozirih podobne. Kakor imajo Nemci na Češkem svoje ozemlje, kjer prebivajo kompaktno, tako tudi Slovenci na Štajerskem. Kakor nimajo Nemci na Češkem prav nič upanja, da bi kdaj dobili večino v češkem deželnem zboru, tako tudi štajerski Slovenci ne moremo misliti na to. In kakor se Nemci na Češkem bavijo s tem, kako naj se zavarujejo proti majoriziranju in si zagotovo primerno zastopstvo v češkem deželnem odboru, v deželnih bankih itd., tako se bavimo s tem tudi štajerski Slovenci.

Uvedba narodnostnih kurij v češkem deželnem zboru bi bila načelnega pomena. Ako obvelja ta princip na Češkem, je vzprido podobnosti razmer čisto gotovo, da bi nam in koroškim Slovencem najbolj kazalo, da se postavimo na stališče čeških Nemcov in da zase toisto zahtevamo, kar se je dalo Nemcem na Češkem. Ako se vlada zavzame za narodnostne kurije na Češkem, ako sprejme princip, na katerem se osnujejo take kurije na severu, potem se ne more upirati enaki zahtevi Slovencev na Štajerskem in na Koščem.

Slovensko stališče na Štajerskem in na Koroškem bi se z uvedbo nacionalnih kurij znatno utrdilo in ustvarjena bi bila dosti trdna podlaga za naše narodno napredovanje. Seveda bi bil to samo en korak k dosegu našega končnega smotra, k dosegi načionalne avtonomije.

Mi se ne vdajamo nikakim fantazijam in vemo, da je pot do nacionalnih kurij še dolga in s trnjem posuta. Ali druga pot nam ne ostane odprtta, kakor hitro obveljavjo v češkem deželnem zboru nacionalne kurije. Teritorialna ločitev se ne da doseči in nespametno je, porabljati svoje moči v boju za teritorialno ločitev sedaj, ko niti v sanjah ni misliti, da bi se mogla doseči. Predpogoj vsake praktične politike je, osredotočiti vse delovanje in vse moči, da se izvojuje, kar je dosegljivo in po okolnostih mogoče. Ako obveljavjo v češkem deželnem zboru narodnostne kurije, bo to precedentni slučaj, ki bo merodajan tudi za nas štajerske Slovence in za naše koroške rojake.

Izlepa seveda tudi narodnostnih kurij ne bomo dosegli. Upirali se jim bodo Nemci, ki zahtevajo ravnopravnost, koder so v manjšini, ki pa ta ista ravnopravnost brezobzirno teptajo, koder so v večini. Tudi vlada ne bo izlepa ničesar storila. Koliko časa trača že pri nas na Štajerskem narodnostni boj, a vlada ni še nikdar sto-

rila najmanjšega poskusa za kako spravo. Tudi za uvedbo narodnostnih kurij ne bo storila ničesar, dokler ji bomo to omogočali s svojo ponižnostjo. Vlada ne storii nikjer ničesar, dokler ni v to prisiljena in zato bi morala naša prva naloga biti, da spravimo vlado v tako stisko, da bo morala rada ali nerada poskusiti spravo tudi pri nas.

Vojna na Daljnem Vzotku.

O ruskem brodovju.

Berolinskemu »Lokalanzeigerju« se poroča iz Petrograda: V krogih ruske mornarice so prepričani, da se doslej ruskemu brodovju na Dalnjem Vzotku še ni prigodila nobena negotoda. Divizija admiralja Nebogatova pluje redovito s hitrostjo 7 morskih milij na uro. Admiral je popolnoma uveren, da se mu posreči uspešno izvršiti nalogo, ki jo je prevzel. Vsi znaki kažejo na to, da ste se obe ruski eskadri že dejansko združili ali vsaj da se vsak hip združite. Gotovo pa je, da ste obe eskadri že v zvezi s pomočjo brezičnega brzaja.

Obrambta Formoze in Pescadorskih otokov.

Kakor zatrjuje »Daily Mail«, so Pescadorski otoki preskrbljeni z živili in streljivom za dve leti in armirani s težkimi topovi. V Kelungu na Formozi je pristanišče minirano in trgovske ladje smejo v luko samo pod vodstvom torpedov. Pristanišče ščitijo strmi bregovi in močne baterije. Otok Tamsui, zapadno od Formoze, je takisto močno utrjen. Luka sama pa ni dobra, ker je mestoma globoka samo 16 črevljiev.

Ob železniški progi, 10 milij od Tamzuja, se nahaja močna armada, ki jo tvorijo ponajveč starejši vojaki. Zdi se, da so to rezervisti, zakaj mnogo jih nosi na prsih zasluno kolajno iz kitajske vojne. Znatni voji se nahajajo tudi pri Taipetu, Hukutu in Tajhu, skupaj okoli 15.000 mož.

V slučaju potrebe pa se lahko porabijo za vojaško službo vsi domačini, ki so sposobni nositi orožje.

Nemškega in ameriškega konzula, ki sta na sprehodu zašla pri Kelungu v trdnjavsko okrožje, so prijeli japonski orožniki, ju zaprli in ju izpustili šelè, ko sta dokazala svojo identiteto.

Neki japonski kapitan zatrjuje, da imajo Japonci v bližini Pescadorskih otokov zbranih okoli 85 ladij različnih vrst.

Pomorske bitke še ne bo.

Iz Pariza se brzojavlja: Kakor se poroča iz Petrograda, je generalni štab vojne mornarice prepričan, da ni pričakovati, da bi se pred desetimi dnevimi vnela bitka med russkim in japonskim brodovjem. Admiral Togo hoče kolikor mogoče dolgo zavleči vojne operacije na morju, Rožestvenski pa ne bo preje navalil na japonsko brodovje, predno si nekoliko ne odpočije eskadra admiralja Nebogatova.

Križarka „Diana“.

»Agence Havas« poroča iz Sajgona: Vest, da je ruska križarka »Diana« skušala uiti iz pristanišča, je neutemeljena. Takisto tudi ni resnično poročilo, da so morale francoške oblasti groziti križarki s silo, da so preprečile njen beg. Križarka je moralna le vsed krajevnih razmer v luki sprememiti svoj prostor, kjer je bila usidrana.

Ker so najvažnejši stroji odstranjeni s križarke, je izključeno, da bi mogla odpluti.

Z mandžurskega bojišča.

General Linevič je poslal 9. t. m. tole poročilo: Sovražna konjenica je 7. t. m. napadla naše predstraže v bližini Podiseriše in Šilme. Po ljutem boju so bili Japonci odbiti. 8. t. m. je sovražnik zopet poskusil naše predstraže potisniti proti severu, toda brez uspeha. Naš konjenički oddelek je 9. t. m. prodrl do Šahetske, kjer so bili postirani Japonci. Artillerijski

ogenj in poskus pozicije obklopi, je voje prisilil, da so se umaknili v vas Sinianco. Ko so bili pregnani tudi iz te vasi, so se umaknili v vas Madropo.

Iz Koreje.

»Agence Havas« poroča iz Sankt Peterburga: V Koreji koncentrirali eno celo divizijo. Močan voj ostane kot posadka v Genzanu, ostali oddelki pa prodirajo po dolini reke Tumen in imajo nalogo napasti Vladivostok.

Francoz prijet kot ruski vohun.

Iz Tokija se poroča, da so tamkaj prijeli Francoza Bougoaina, ki je na sumu, da je ruski vohun. Bougoain živi že 30 let na Japonskem in je bil prej pomorski kapitan. Istočasno je policija zaprla tudi njegovega zeta Strange in bivšega inženirja japonske mornarice Iwazaka, ki sta takisto na sumu, da sta vohunila za Rusijo.

Pri Bougooinu so izvršili hišno preiskavo. Francoski vojaški ataše, ki je ženin Bougoinove hčerke, se trudi izposlovati, da bi Bougoain izpustili iz zapora.

Radi kršenja neutralnosti.

Kakor se poroča iz Tokija, zatrjuje list »Nišiniši-Simbune«, da ima Japonska pravico zahtevati, da Anglija praktično izvede določbe alianse, ker na to sili dvorezno postopanje Francije. Japonska je upravičena soditi, da namerava Francija podpirati Rusijo v vojevanju.

Vladivostoško brodovje.

Po poročilih iz Tokija ste se v torki dve vojni ladji, spadajoči k vladivostoški eskadri, pojavili ob japonski obali pri rtu Aomori.

Državni zbor.

Dunaj 11. maja. Posl. Ryba je interpoliral vodjo železniškega ministritva, zakaj so se odpravili na državnih železnicah dvojezični vozni listi ter se nadomestili s samonem.

Ni mu odgovorila. Obraz je stisnila v roke in jokala še bridkejše.

„Olgica, ljubo moje dekle —“

„Pusti me,“ je siknila Olga in ga pahnila od sebe.

„Nikar, Olga, glej —“

„Pusti me v miru,“ je vzkliknila srdito. „Če je tvoja ljubezen pasjega značaja“ potem si poišči drugo dekle.

Jaklič je postal nervozen. Nemirno je hodil po mostovžu. Ni se upal govoriti, ker se je bal, da bi se Olga še bolj razburila in da bi kdo drugi utegnil kaj slišati. Jezil se je na Olgo, da je malenkostna, in jezil se je sam nase. Rad bi bil odšel, a vedel je, da bi bila to napram Olgi velika brezobzirnost, ki bi jo še hujše razdražila, in zato je ostal.

Naenkrat se je Olga obrnila s stra solze in hotela oditi v sobo. Jaklič je hitro stopil k nji in jo ustavil.

„Olga!“

Pogledala ga je srepo in ravnodušno, kakor kakega tujega človeka.

„Kaj še hočeš? Pokazal si mi, da me zaničuješ. Ker me je ljubezen premagala, da sem se ti vdala, zato me zaničuješ.“

„Nikar ne pretiravaj,“ Olga! Dobro veš, da to ni res.“

„Res je! Saj to se popolnoma

LISTEK.

Koristka.

Povest.

(Dalje.)

„Škoda, da nisi postal dubovnik“, se je rogal Jaklič. „Govoriš lepo, in rabijo ti ravno tiste trditve, kakor vsem binavcem. Ali vprašaj ljudi, ki imajo pogum govoriti resnico, kako je z zakonsko srečo. Tistega prijateljstva, ki stopi na mesto ljubezni in o katerem se tebi sanja, ni nikjer. Če sta mož in žena trda značaja, če imata kaj lastne volje in samozavesti, potem je tudi prijateljstvo med njima nemogoče in nastane ali očiten ali prikrit boj, očitno ali prikrito varanje čim ugasne ljubezen.“

„To ni res in ni res,“ je protestiral Kobe. „Zakon je edini način, da se vzdrži vsaj neka pravnost, da človeški rod, ki je itak nagnjen k slabemu, popolnoma ne poživini.“

„Torej je zakon kakor kaka kletka za zveri,“ se je smejal Jaklič. „V tem oziru ti ne bom ugovarjal. Ali prepričan sem, da je resnična ljubezen mogična samo izven zakona.“

Prepir je šel v tem tonu dalje.

Olga je pazno poslušala, dasi ni ves čas rekla nobene besede. Ko pa se je naposled Kobe naravnost do nje obrnil in jo vprašal za njeno mnenje, mu ga ni prikrivala.

„Tudi jaz mislim, da ni mogoče ljubiti vedno enega in istega človeka. Vse žive dni resnično ljubiti eno in isto bitje — to ni dano človeku in zato tudi ne verjamem, da bi bil kak zakon srečen.“

„Ali omožili bi se vendar, kaj ne?“ je vprašal Lipe, ki takih razprav ni nikupil. „Kaj bi ga ne ljubili!“

„Da,“ je rekla Olga s sebi lastno odkritosrčnostjo. „Saj bi ga ne vzela zaradi ljubezni, marveč iz drugih namenov. Sicer pa ni treba o tem govoriti, ker mene tak mož tako ne bo zasnabil.“

„Jaz bi se pa prav rad oženil,“ je menil Lipe, „če bi le dobil kako ženo. Kake gospodične ne maram, ali tako kako kuharico, ki ima nekaj goldinarjev prihranjenih bi takoj vzel.“

„Torej ste ravno nasprotnik nazrov kakor jaz,“ je vendar kaj ne vse.

Olga je naslonila komolca ob mizo in uprla glavo ob roki. Nekaj trenotkov je gledala tihom predse potem pa rekla počasi:

„Moški so za nas ženske vsi skupaj kazen božja koder hodimo, povsod so za mani. Že če stopimo na ulico, nas čakajo vsi pogledi. Povsod nam nastavljajo pasti, nas zalezajo in zapeljejo —“

„Pri psih je ravno tako,“ je strupenim cinizmom pripomnil Jaklič, „kaj

če bi me mož povzdignil na višo družbeno stopnjo.“

„Kaj, Olga,“ se je čudil Kobe. „Vi bi vzel moža tudi če bi ga ne ljubili!“

„

škimi. — Potem se je nadaljevala podrobna debata o carinskem tarifu. V drugem poglavju (les in papir) so govorili le poslanci Sylvester, Scheicher in Pacher, ker je več prijavljenih govornikov izgubilo pravico, ker niso bili v zbornici, zoper drugi pa so se odpovedali. Govorila sta še glavna govornika, nakar se je poglavje sprejelo. — Potem se je začela razprava o tretji skupini (predilstvo). Debata se je razvila prav živahno, ker je med sejo prišla velika deputacija predstilcev v zbornico. To je vzpodbudilo posebno agrarne poslance, da so se zavezali za varstveno carino prediv. Toda ves trud je bil zmanj. Dobila se je večina za carinske postavke, kakor jih je določil carinski odsek. — Poslaneč Schoiswohl je naglašal potrebo gospodarske carine, polemizoval s socijalnimi demokrati ter končno predlagal, naj se zviša carina na čipke in kvačke. — Posl. Hibesch je navajal, da se v Avstriji bavi nad pol milijona delavcev s predilstvom, a delavci v naših predilnicah so za 40 do 60% slabše plačani kot na Nemškem. — Poslaneč Peschka je tožil, da se daje prednost ruskemu predivu in inozemski bombaževini ter juti, dasi se prebivalstvo v Krkonoših nima s čim drugim preživljati kakor s prej pozimi. Zato je potrebno, da se tudi na predivo naloži carina. — Poljedelski minister grof Buquoj je govoril proti carini ter obljubil, da bo vlada pridelovalce lanu rajši podpirala na ta način, da bo naročala platnene izdelke za vojno upravo, za bojništice in oskrbovalnice. Govorila sta še poslanca Kittel in Kasper. Glavna govornika sta bila dr. Chiari (pro) in Stanek (contra). Vsi spreminevalni predlogi so bili odklonjeni, kar je provzročilo med agrarnimi in vsemenskimi poslanci vihar, tako, da ni nikde poslušal poslanca Erba, ki je začel v imenu manjšine poročati o četrtem poglavju (žezezo in kovine). Razprava se je prekinila in seja zaključila.

Iz odsekov in klubov.

Dunaj 11. maja. Danes so se zbrali v poslanski zbornici zastopniki mest z lastnimi statutimi, da razpravljajo, kake korake bi bilo storiti, da bi se dosegla odškodnina za politične posle. Ker pa ni prišlo dovolj zastopnikov takih mest, v katerih se ne pobira užitnina, se je moralno posvetovanje preložiti.

— Poslanci mlađeškega kluba imajo jutri zopet konferenco pri ministru grofu Bylandt-Reidtu zaradi gradnje vodnih cest in železnic.

— Proračunski odsek bo imel zopet seje šele zadnji teden pred binkošči.

Ujemata s tvojimi nazori. Kolikrat si mi že razlagal, da ljubezeni sploh ni, da je ljubezen le poželjenje kakor priživalih."

"To so bile besede, prazne besede, Olga. Lahko mi verjamam."

Sedla je na mostovž in nekoliko premišljevala, potem pa rekla z odločnim glasom:

"Jaz ti ne morem verjeti. Ti se nisi tako spremenil, da bi imel danes drugačno prepričanje, kakor pred šestimi tedni. Tvoja ljubezen je pasjega značaja. To vem sedaj in se tudi ne čudim. In prav je, da si mi to povedal. Zakaj sem se ti tudi vdala! Pošteno dekle bi se ne bilo. Jaz pa sem bila podobna nagnitemu jabolku. Ničesar še nisem bila izkusila, a vedela sem vse. Bila sem zapuščena in bedna in koprnela sem po sreči in zato si tako lahko pri meni dosegel svoj namen. Ali svojo metreso zaničuje vsak človek in zato vem, da me zaničuješ tudi ti."

Olga je govorila srđito in strastno. Utihnila je le, ker je prišla mati iz sobe. Jaklič se je poleg nje naslonil na mostovž in je molčal. Ko pa je Olga odšla brez slovesa, je stisnil zobe in zapustil hišo, da poišče tovarše in da s pijačo zaduši svojo jezo in svojo bolest. Njegovega domotožja in spodbosti je bilo konec.

(Dalje prih.)

Češki deželní zbor.

Praga 11. maja. Ker se je odgodil načrt o preosnovi ministrstva, se je ves parlamentni koledar precej premnenil. Češki deželní zbor bo baje zboroval le 10 do 12 dni in sicer dožene le proračunski provizorij, podpore vsled ujm prizadetemu prebivalstvu in nekatere manjše gospodarske predloge. Gleda volilne reforme pa še vlada sama ni na jasnom, ali naj se ta predloga samo napove ali tudi predloži.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta 11. maja. Odlični člani izvršilnega odbora liberalne stranke so izjavili, da jim ni prav ni znano, kako se reši kriza in kdo bo naslednik grofa Tiszi. Mogode da tega Tisza sam ne ve, ker lahko krona na lastno roko in odgovornost imenuje naslednika.

Budapešta 11. maja. Z raznih strani prehajajo zopet na ime barona Buriana. Zatrjuje se, da ga grof Tisza ni hotel pregovoriti, da preuzeme ministrstvo, temud da preuzeme posredovanje med krono in koalicijo. Šele, ako se tak poskus izjavovi, sestavi se prehodno ministrstvo.

Budapešta 11. maja. Adresa na kralja je bila sprejeta tudi v podrobni razpravi. Poslaneč Ugron je zaklical: »Le Avstriji in Hrvatje so glasovali proti!« Naslov »Vaše apostolsko kraljevo Veličanstvo« se je spremenil v »Vaše cesarsko in apostolsko kraljevo Veličanstvo«. Tudi podpis se je izpopolnil, da se glasi: »V državnem zboru zbrani zastopniki Ogrske, Dalmacije, Hrvatske in Slavonije.«

Nemiri na Ruskem.

Varšava 11. maja. Izgredi proti Židom v Žitomiru so bili mnogo večji kot se je prvotno naznajalo. V bojih na ulicah je bilo ubitih 20 Židov in 4 kristjani. Zgodile pa bi se bile še strašnejše stvari, da se ni policiji posrečilo zadržati kmetov, ki so prihiteli iz okoliških vasi. Boji so bili v nedeljo in ponedeljek, šele v torek je prišlo vojaštvo ter napravilo red.

Nemški cesar govori.

Berlin 11. maja. Cesar Viljem se baje zelo jezi, da je prišel njegov protiruski govor v Wilhelmshavenu v javnost. Vkljub temu je pri paradi v Strassburgu govoril še bolj strupeno in nepremišljeno. Rekel je, da je bila ruska armada, ki se je borila pri Mukdenu, vsa oslabljena vsled nenavnosti in pijačevanja. Ker se je pokazala slabost Rusije proti rumeni nevarnosti, ima Nemčija dolžnost, da zastavi pot tej nevarnosti. Častniki in vojaki nemške armade morajo strogo gledati nato, da svoj čas dobro izpolnijo ter ne zapadejo na nnevnosti in nezmernosti. — Ruska diplomacija se briga za govore nemškega cesarja tako malo, kakor se ne brigajo resni poslanci za govore grofa Sternberga.

Dopisi.

Iz Škofje Loke. Pričetkom spomlad in prelepem mesecu maju nam je še pred kratkim iz dolgorajnega spanja se prebudivše pa zdaj tem vrleje delujoče in prospevojajoče »Slovensko bračno društvo« kot lep dar poklonilo v Luki še ne uprizorjeno igro »Brat Martin«. Ker so se v zimskem času igrale navadne, že prej večkrat predstavljane burke, je bilo občinstvo res vrlo radovedno, kako se bo vršila nova igra, ki kakor znano, ne zahteva le požrtvovalnosti in veselja do dela, temveč tudi mnogo izurjenosti in izkušenosti. Pa reči moramo, da so bili prijetno občani celo oni, ki so pričakovali že itak le izvrstnega od naših vrhov diletantov. Občinstvo se je nahajalo kar v ekstazi in skoro ni vedelo, komu bi dalo največ hvalo. Izborno se je vglabil v svojo vlogu pred vsem »Brat Martin« (g. Lepold Poljanec), ki nas ni razveselil samo s svojo dobro premišljeno igro, temveč tudi s svojim zvonkim glasom v pevskih točkah, katere je v ta način priredil prav spretno vrlji gosp. pevovodja, učitelj štrelč. Občudovali smo spremnost Kremenovo (g. Ivan Kalan), kateri, dasi še mlad igralec,

igra s fineso, kakršne ne bi pričakovali od začetnika. Istočasno se moramo počivalno izredti o njegovi soprog, lepi mlinarici (gdž. Mara Marušič), ki kaže že prav veliko izkušenost in izurjenost v igranju. Češ salve smeha je pa seve vzbujal načini loški Verovšek, g. Ivan Krmelj, režiser večera, ki se je kakor vasej brilljantno odlikoval v vlogi Červička. Predvsem je njegova zasluga, da je igra tako častno izpadla. Vloga Červičkove je imela način priznano izvrstna, na održi že davno mila znanka, gdž. Jalka Homar, ki je z dobrim petjem in igranjem pomnoževal veslost in dobro voljo tega večera. Radost sta vedača tudi gdž. Dabreljak v svoji dobro pogojeni vlogi skope krčmarice in zlobnem intrigant Zelenec, ki se pa v vsakdanjem življenju kaže kot miren krojač z imenom Janez Galé. Tudi manjše vloge (gosp. Boltavzer, gdž. Tončka Sušnik i. dr.) so bile v dobrih rokah, za kar moramo g. režiserju in vsem igralcem le še enkrat čestitati. Ne moremo si tudi kaj, da se ne zahvalimo g. goštilničarju in odborniku imenovanega društva, Franu Sušniku, za dobro in točno postrežbo, pri čemer si ga pa dovolimo opozoriti, da naj se pri obdušnem pomanjkanju prostora požuri razširiti igralno sobo v večji prospekt društva, ki po takih predstavah to ugodnost vrlo zasluži. Predstavo je posetilo tudi več inteligence, zlasti ženske, ki sodeluje pri igrah v »Narodni čitalnici«. To je lepo. Žive! Splošno je ta predstava tako ugajala in povsod se sliši želja, da se igra v kratkem spet ponovi, čemer bodo, upamo, vrli naši igralci skoro ustregli! Po končani predstavi se je razvila prav presrečna prosta zabava. Lepe slovenske pesmi so donele iz svežih mladeničkih in dekliških grl, sprejeti z največjim odobravanjem, in veseli svet se je vrtil ob zvoki godbe do poznega jutra. Poskušalo se je sicer od gotove strani z vso silo vzeti mladini to stoljetja staro nedolžno veselje, no, hvala Bogu, zman! Mi pa vemo in smo trdno prepričani, da so oni »neubogljivi in veliki grešniki«, ki plešejo, v svojem srcu navadno veliko čistotijo nego zavidljivi celoti v skritih farovskih sobah!

Opazovalec.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. maja.

— **Kje je Tavčar?** Tako je kričal »Slovenec« ter trdil, da je dr. Tavčar krv, če se je mesto vodje krške meščanske šole tako razpisalo, da je dobi človek, ki niti slovenščine govoriti ne bode umel. Sedaj se je izkazalo — kar se je vedelo tudi že prej, in so nekateri zgolj brez vsake potrebe radi tega kričali — da je doteden razpis postal uradnemu listu na lastno pest in lastno odgovornost načelnik okrajnega šolskega sveta v Krškem. Ko je prišla zadeva pred deželnim šolskim svetom, se je razpis omenjenega načelnika kasiral. Mesto vodje se je sedaj razpisalo, ker se ob roki zakona razpisati mora. Razpisalo pa se je pod izrečnim pogojem, da morajo prošniki za razpisano mesto izkazati znanje slovenskega jezika v besedi in pisavi. Z Lapajnetovo »afero« so torej naši klerikalci popolnoma pogoreli! Vzlio temu pa bodo še dalje tulili!

— **Schillerjeva slavnost v Ljubljani.** »Grazer Tagblatt« je priobčil strahovito dolg in plitev po pisa Schillerjeve slavnosti v Ljubljani. Iz tega spisa se vidi, kako resnično je bilo vse to, kar smo mi pisali o tej stvari, kako resnično je bilo naše mnenje, da ta Schillerjev »hinderhonder« ni drugega kakor nemškonacionalna politična demonstracija. Samo uvod tega članka govori vse knjige. Tam je rečeno: Die krainischen Deutschen leben in Feindesland, weit abseits vom grossen Strome deutschen Lebens. Wie könnten sie ihr deutsches Volkstum anders vor dem Untergange bewahren, als dass sie sich mit der ganzen Kraft ihres Gemütes der Pflege der ewigen geistigen Bande, die sie mit dem grossen deutschen Volke verbinden, hingeben? Die Deutschen hierzulande wissen, dass sie nur dann deutsch bleiben werden, wenn sie die über alle räumliche Trennung erhabenen idealen Güter der Nation wie einen kostlichen Schatz hüten, — darum wird von ihnen der Schillertag mit einer Begeisterung ohnegleichen begangen! Und noch eines: Wie die

Fiamme im Dunkel der Nacht ganz anders leuchten, als am hellen Tage, so müssen auch Schiller und seine Feier die Herzen der Deutschen im fernen bedrohten Lande viel gewaltiger ergreifen, als jene der ruhig und sicher dahinlebenden Volks genossen. Eine »Jungfrau«, ein »Tell« müssen naturgemäß dort ihre hervorragendste Wirkung ausüben, wo Deutsche einen heissen Kampf um ihr Volkstum kämpfen. So glüht denn draussen im deutschen Lande die Begeisterung für alles, was der Name Schiller in sich schliesst, — hier brennt sie in hochaufsteigenden Flammen. Und alt und jung, Männer und Frauen sind von edelstem Wetteifer beseelt, den 9. Mai zu einem Feier- und Festtage erster Ordnung zu gestalten. Wir möchten nur wünschen, dass Volksgenossen aus der Ferne zu uns kämen und zehen, mit welch grenzenloser Hingebung die krainischen Deutschen in dieser hohen Festzeit **Alldeutschlands** bei der Sache sind. Freudig müsstet jeder bekennen: Wohnt in diesem Land ein so wackeres deutsches Geschlecht, dann braucht uns um dies **Bollwerk** im Süden nicht bangenzusein, dann ist das stolze Wort: »**Vom Belt bis zur Adria herrliche Tatsache.**«

S tem je res vse vedano! Tu se vidi, kakšen značaj je imel ta Schillerjev »hinderhonder« in kakšno tendenco. »Deutsch vom Belt bis zur Adria« — to je staro panpermansko geslo in vsaka predra Nemeev služi v to, da se zabiye nov drog za nemški most do Adrije. Tudi Schillerjeva slavnost je služila temu namenu, kakor priča sam »Grazer Tagblatt«. Zanimivo je pri tem, da se poročilo »Grazer Tagblatt« mestoma doslovno ujema s poročilom uradne »Laibacher Zeitung«, kar jasno priča, da sta oba poročili potekli iz enega in istega peresa. In to daje mislit: Ali je morda »deutsch vom Belt bis zur Adria« oficijalno stališče? Prosimo prav nujno odgovor!

— **Ravnopravnost na drž. železnici.** Pred kratkim smo poročali, da je ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku prepovedalo nabiti na nekaterih železniških postajah na južnem Stajerskem in na južnem Koroškem dvojezične trgovske plakate. Naš nastop proti tej prepovedi je imel popoln uspeh. Dotična prepoved je bila preklicana in dovoljeno nabitje dvojezičnih plakatov.

— **Kongres slovenskih časnikarjev v Voloskem in Opatiji.** Na razna vprašanja odgovarjam, da se Slovenec odpeljejo na kongres iz Ljubljane juči v soboto 13. t. m. z brzvlakom, ki odide iz Ljubljane ob 5. uri 59 minut zvečer. S tem vlakom se peljejo tudi Čehi, Poljaki in Rusi. Želeti bi bilo, da se vsi Slovenci, ki se udeležijo kongresa, poslužijo tega vlaka. Na kolodvoru v Matuljah se došleci slovensko sprejmo, pred kolodvorom bodo pripravljene kočije, ki bodo odvedle goste, ki so se prijavili, na pripravljena stanovanja. Kdor od Slovencov se udeleži kongresa, ne da bi se bil prijavil in že nima stanovanja, naj se med potomo zglasli pri tajniku »Društva slovenskih književnikov in časnikarjev« Rastu Pustošlemšku, ki mu bo morda lahko prekrivel stanovanje, ako kdo od prijavljenih izstane. — Kakor posnamo iz srbskih listov, se udeležo kongresa v Voloskem-Opatiji tudi srbski časnikarji iz Belgrada, katerim je v to svrhu dovolila mestna občina belgradska 300 dinarov podpora.

— **G. Rikard Jakopič** nam piše: Slavno ureništvo! K notici »Slovenskega Naroda« od 9. t. m.: »Slovenci in hrvaška umetniška razstava v Zagrebu« — blagovolite sprejeti naslednji dodatek v Vaš cenjeni list 29. marca sem prejel od odbora jugoslovanske zveze »Lada« v Zagrebu pismo, naslovljeno na moje ime, v katerem se pozivlje slovenski

ožbore »Lade«, vabiti vse slovenske umetnike, književnike in dijake na sestanek ob priiliki »Jubilejne umetniške razstave v Zagrebu« Odboru »Jugoslovanske umetniške zvezde» »Lada« na Slovenskem ni. Ker se je z zaključjem »I. Jugoslovanske umetniške razstave v Belgradu« končala tudi moja oficijalna vloga kot zastopnik slovenskih umetnikov, ni sem se šutil opravičenega vabiti oficijalno na sestanek v Zagrebu; zlasti ker sem bil prepričan, da so se od strani hrvaškega ožbora »Lade« posiljala enaka vabila še na druge slovenske umetnike ali vsaj na slovenska umetniška, pisateljska in dijaška državnata Nisem si domisljal, da bi me hrvaški umetniki smatrali kot javnega vabitelja med Slovenci, ker sem priljčno javil gospodu umetniku R. Frangešu, da sem se ognil javnemu življenju in nisem voljen se vtekti v umetniške zadave Slovencev. Pač pa sem opozoril vse svoje kolege, s katerimi pridev v dotična na pismo, ki sem ga prejel od hrvaškega ožbora »Lade«. Z najodličnejšim spoštovanjem Rikard Jakopič.

— **Miliaria** razsaja v Praha prečah hujše, nego je svoj čas v Dol. Straži. Tekom dveh dni je zbolelo sedem oseb, od katerih sta dve takoj umrli in niti en dan nista bili bolni. Upati je, da se Praprečah bolezen omeji, za kar gre zahvala energičnemu županu g. Zurcu, ki je takoj vse potrebno ukrenil, kar je v takih slučajih v človeški moći. Vas je dal omejiti, nihče ne sme ven, nihče noter. Ali bi se drugod ne mogli ravnati po tem vzemem zgledu?

— **Političen shod v Žalcu.** V nedeljo, dne 14. maja t. l., se vrši v Žalcu na Roblekovem vrtu veliki ljudski shod v obliki nekdanjih taborov. Govorili bodo dr. Hrašovec in mnogo drugih govornikov o vseh aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih. Protestovalo se bodo proti nepostavnemu postopanju vlade glede celjskega okrajnega zastopa. — Zanimalje za ta shod je izredno veliko in pričakuje se ogromno ljudstva iz cele Savinjske doline.

— **Anton Kristan, voditelj socialne demokracije v Idriji,** je bil v pondeljek, 8. t. m., obsojen pri idrijskem sodišču na 150 K globe ali 14 dni zapora, ker je na shodu v Idriji dne 2. aprila t. l. predlagal, naj se županu J. Šepetavec v tajniku J. Novaku izrečo najgrše zaničevanje, in ker je zaključeni shod nadaljeval, v kar po § 14. zbor. zak. ni bil opravičen. Kristan je proti odmeri kazni vložil priziv.

— <b

duhovniških listov. Tako naš dopisnik. Mislimo, da temu dopisu ni treba nidesar več dostaviti. Prepričani pa smo, da bi podjetništvo svojega hotela gotovo ne priporočalo v duhovniškem listu, ko bi se mu to ne izplačalo.

O sodnem pristavu v Sežani gospodu dr. Viktorju Biasottu je bilo v našem listu natisnjeno poročilo, da slovenskega jezika ni zmožen. To je bila napaka. Gosp. dr. Biasotto je Italijan, ali slovenskega jezika je popolnoma zmožen. Gotovo ga na celem svetu ni ne enega nemškega uradnika, ki bi pisal in govoril tako vzerno korektno slovenščino, kakor g. dr. Biasotto. Izpit za sodnika je g. dr. Biasotto položil v slovenskem jeziku, občenje s slovenskimi strankami vedno samo slovenski in dela z njimi slovenske zapisnike ter izdaja slovenske sodbe. Sploh se mora g. dr. Biasotto priznati, da je resničen prijatelj Slovencev in se zanima vedno za slovensko literaturo. Sploh uživa g. Biasotto med Slovenci vse simpatije. To beležimo z zadovoljstvom, ker se je g. dr. Biasotto v našem listu četudi ne po naši krivdi, zgodila krivica.

Iz Ricmanj. Župnim upraviteljem v Ricmanjih je imenovan Josip Stržinar, župnik na Katinari; in 8. t. m. se je vršila predaja cerkvenega premoženja imenovanemu. Predajo je izvršil dolinski kaplan Martelanec ob navzočnosti dolinskega župana in občinskega službe iz Doline. Čudno je, da na ta važni akt ni prišel župnik in dekan dolinski sam. Orožnikov to pot ni bilo v vas Županstvo v Dolini je pozvalo pismeno k tej predaji občinskega ključarja in občinskega urabnikarja, toda ti se niso odzvali povabilu in se je predaja izvršila ob njihovi nenavzočnosti.

Ustna matura na naših srednjih šolah vršila se bode tako le: na prvi ljubljanski gimnaziji v času od 1. julija do 7. julija; na drugi ljubljanski gimnaziji v času od 1. julija do 5. julija; na kranjski gimnaziji v času od 17. julija do 21. julija; na novemški gimnaziji v času od 26. junija do 28. junija; na ljubljanski višji realki pa v času od 10. julija do 15. julija.

Gasilska maša. Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo ima v nedeljo ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Florijana običajno Florjanovo mašo, po maši pa sestank v Pavaristični na Sv. Petru cesti. Pri sprevodu k maši in od maše, kakor tudi pri sestanku bo svirala društvena godba. Maša in sestanka se udeleže tudi gasilna društva iz okolice.

Pevsko društvo „Slavvec“. Ker je bilo pretečeno nedeljo neugodno vreme, se vrši »Slavdeva« popoldanski izlet v Kleče v nedeljo, dne 14. t. m. Izletniki si ogledajo z prijaznim dovoljenjem upraviteljstva na prave mestnega vodovoda v Kleče, potem pa je na vrtu g. Avšiča prosta zabava in petje. Zbirališče na Dunajski cesti ob hotelu Gražar ob 2. uri popoldne. Gostje dobro došli.

Slov. pevsko društvo „Zvon“ priredi v nedeljo, dne 14. t. m. na vrtu gostilne g. I. Pavaka na Sv. Martina cesti št. 36 vrtno veselico s stedčim sporedom: Petje godba, ples, šaljiva pošta, korjandoli korzo. Zvečer umetnali ogenj. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 15 kr. V službu neugodnega vremena se vrši veselica v salou. K mnogobrojni udeležbi najljudnejše vabi odbor.

Ljubljansko učiteljsko društvo je priredilo v četrtek popoldne izlet v prijazne Vevče. Učitelji, ki presegi dneve in dneve v šolskih sobah, si razburja žive ter izčrpuje s prepornim delom svoje duševne in telesne sile, so za njegovo zdravje taki izleti tako potrebeni, kakor ribi hladna in čista voda. Da je odbor s tem izletom pravo ukrepljeno, je pokazalo učiteljstvo samo, ki se je odzvalo odborovemu vabilu v tako mnogobrojnem številu. Vseh izletnikov nas je bilo 60, ki pa nismo šli na Vevče samo za zabavo, ampak smo združili prijetno tudi s komunitnim ter si pri tej prilikai ogledali tamšnjo papirnicco. Kako se izdeluje papir, je učitelju le tedaj mogoče učitljivo razložiti, če je to sam videl. Zato smo slavnemu ravnateljstvu prav hvaležni, ki nam je dragevolje dovolilo vstop v tovarno. Posebno zahvalbo izkorakamo pa tem potom pisarniškemu načelniku, g. Poche - ter voditelju prometa, g. Kiesslingu, ki sta nas prejela z veliko ljubeznostjo in gostobrnostjo ter nam dala na razpolago štiri tovarniške uradnike, ki so nas

vodili po posameznih oddelkih tovarne in natačno razložili ves razvoj papirja. Tudi tem štirim gospodom uradnikom bodi izrečena za njihov trud in prijaznost prav topla zahvala. Za spomin na ta izlet je pa objubil pisarniški načelnik g. Poche, na prošlo drustvenega predsednika, g. nadučitelja Dimnika, da bo priredil za stalno razstavo učil na I. mestni deški šoli zbirko vseh snovi, iz katerih se izdeluje papir. Iz te zbirke bo natačno razviden ves razvoj papirja. Po dveurnem ogledovanju so nas pa povabili gg. tovarniški uradniki v izvrstno Hafnerjevo restavracijo, kjer so nas pogostili z izbornim pivom in vinom. Ko smo se telesno okrepčali, se je razvila med izletniki in gg. tovarniški uradniki prav živahnza zabava. Prepevalo se je, igralo na glasovir in tudi plesalo. To je bil res lep dan, »Ljubljanskega učiteljskega društva«, odboru se pa priporočamo, da nam predi še več takih izletov.

Sinočna predstava g. Kautskega v Sokolovi dvorani »Narodnega doma« se smeščeti med najboljše, ker smo takih videli v Ljubljani. G. Kautsky je proizvajal vse točke z natančno točnostjo, za kar je žel tudi priznano zahvalo in ploskanje. Klovn je s svojimi kretnjami, metanjem krogel in drugih reči ter humorjem vzbujal obilo smeha. Šestletna Stefaniča je kot plesalka rumunskega narodnega plesa nastopila kot prava umetnica, njen telesni kaže toliko gibčnost, kot bi ne bilo nobene koščice v njem. Posebno pohvalo in občudovanje pa zasluzijo produkcije gospe Kautske z 10 dresiranimi golobi. Zato tudi občinstvo pri tej točki ni štedilo s ploskanjem. — Predstava bi bila lahko bolje, mnogo bolje obiskane, nego je bila. Naši ljudje se menda boje »Narodnega doma« in slovenski umetnikov; že bo pa kod kako brezpomembno nemško predavanje, pa vse dene tja. Tako ravnanje se mora odločno grajati in obžalovati kakor tudi to, da so se nekateri med predstavo tako vedli, kakor bi ne bilo od njih pričakovati!

Savna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti bo jutri, v soboto ob 7.-9. ure zvečer. Dospel je več novih vinskih vzorcev in sicer burgundec, pinola, razno namizno belo in rdeče vino ter vinski štirinajstletni pikolit in dolensko štirinajstletno sladko vino (iztok). Pikolit se dobije v politrskih, sladko Wutscherjevo vino pa v $\frac{1}{10}$ steklenicah in v kožarčkih.

Mestna realka v Idriji je tudi imela svojo Schillerjevo slavnost. Pripravljamo to brez komentarija!

Šola v Knežaku se razširi v štirirazrednico; v Spodnji Nemški vasi, okraju trebanjskega, pa se ustanovi nova dvorazrednica. Istotko se razširi šola v Beli cerkvi na dvorazrednico.

Prekinjen pogreb. Včeraj v jutro so ustavili v Šmihelu pri Novem mestu orožniki pogreb neke naglo umrle ženske iz Podljubljana. Baje na podlisci suma, da je bila žena v noči od torka na sredo ubita po nekih ženskah. Truplo so zaprli v mrtvašnico, kjer se bode najbrže obduciralo.

Gadov in strupenih kač je letos po Krasu že sedeljko mnogo. Blizu kilovškega kolodvora — na rečki progi — je železniški čuvek v enem dnevu ustrelil tri modraste in pet gadov. Torej pozor!

Poskušen samomor. 10. t. m. je skočil z mosta v Krškem neki 35-letni mož v Savo, hoteč se utopiti. Stire moški so se s čolnom takoj peljali za njim in ga še o pravem času potegnili iz vode ter ga spravili v cesar Franc Jozefovo bolnico. Identiteta njegova se še ni dala dognati, ker ni imel nobenih izkazil pri sebi.

Poroči se 14. t. m. davčni pristav v Rogatu g. Josip Tajnik z gosp. Cilko Klopčičevi iz St. Petra v Savinski dolini. Čestitamo!

Srebrno in svinčeno rudo so začeli kopati v Razboru pri Slovenjem Gradcu. Podjetnik je g. Aleksander Otič iz Celovca, ki kupuje vsa okoli rudokopov ležeča posestva.

Toča je budo pobila 9. t. m. v občinih ob Podčetrtek do Rogatac. Vinogradni so popolnoma uničeni, isto tako sadno drevo.

Brez spremstva se je včeraj peljal iz Pulja v Mengše na dopust topničar M. Hribar, ki se je delal giuhonemega in umobolnega. Železniški uslužbenci in policija je imela na kolodvorih velike sitnosti z njim. Moralni so mu jemati iz žepa denar, da so mu kupili vozni listek in ga vodili kakor majhnega otroka. Je li Hribar postal pri vojakih res tak revez, ali pa simulira, ni znano, pač bi pa imel dobiti do doma kako spremstvo.

Sreča v nesreči. Sinoči okrog šeste ure se je po Tržaški cesti pripeljal neki kolesar, ne da bi

bil držal za general. Baš, ko je sredel hlapca »Vrhniške pivovarne« pa pa je padel s kolesom pod konja, kateri je padel na kolesarja, zadnji nogi sta se mu bili pa zapletli med kolo tako, da je moral ležeti na kolesarjevih nogah mirovati. Ko so prihiteli ljudje na pomoč, so vzdignili konja, da je mogel kolesar izleti izpod njega ter se močno opraskan odpeljati v mesto.

Punt v prisilni delavničici. Včeraj je umrl v prisilni delavničici v disciplinarni celici neki prijenc, ki je bil baje nadloga vsem ustebeneom. Danes zjutraj se je bilo uprolo v neki sobi kakih sto prisiljencev, ki niso hoteli na delo. Seboj $\frac{1}{3}$ /8. uri so se vdali in šli na svoje odkazane jure prostore. Ker amelo rečemo, da je tak individij, ki pride v prisilni delavničici, prav izmedek človeštva, si je lisko misliti, da se mora imeti s tem svetom res čudno potrpljevati.

Pobegnil je včeraj 20letni prisiljenec Dežoriani od podiranja Mayerjeve hiše na Marijinem trgu. Ko so šli k obodu v zgradbo hotela »Union«, je od obeda izginil. Doma je in Južnih Tirol, je majhne postave, brez brk in govoril slabo nemško v laščem narečju.

Kamen je padel na glavo danes dopoldne pri podiranju Schirerjeve hiše na Marijinem trgu, kaznjenu Jakobu Kokalu ter ga zutno poškodoval. Obvezali so ga in je potem odšel v zapor.

Neznano kam je odšel v nedeljo popoldne delavce Iv. Smrekar, stanujodi na Ambroževem trgu, ter popustil ženo s štirimi otroki.

Konji so se splašili včeraj popoldne hlapcu Viktorju Luju, ko je peljal po Poljanski cesti s stopnicami našložen voz, in dirjal na Ambrožev trg, od tam pa čez most električne železnice, kjer je ustavljal mestni delavec Ivan Oblak. Ne sreča ni bilo druge, kakor da se je en konj nekoliko poškodoval.

Nepreviden kolesar. Danes zjutraj ob 6. uri se je mesarski vajenec Martin Pavlič tako neglo in neprevidno peljal po Mestnem trgu, da je na tla podrl strežnico Meto Zoltarjevo, katera se je pri pada na glavi lahko telesno poškodovala.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 53 Slovencev in 18 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 12 Hrvatov. 31. Hrvatov je šlo v Heb, 13 v Hrušico, 10 pa v Lesce. 14. Dalmatinec je šlo na Dunaj, 16 laških zidarjev pa v Beljak.

Izgubljene in najdene reči. Delavec Ivan Strukelj je našel sejmsko odoje za štante. — G. Bruno Wolf je našel na južnem kolodvoru zlat obesek, ki je imel na vsaki strani neke slike. — G. Leopold Grünfeld je izgubil zlat prstan.

Na črešnji se je obesil na Opolini pri Trstu 44letni delavec Andrej Gaber iz Trbovelj doma in ki je bil uslužben pri zgradbi nove železnice. V roki je imel dopisnico, kjer se njegov sin iz Trbovelj pritožuje, da že tri tedne ni nič slišal o očetu, ki od svojega zasluga ne pošlje nobenega krajanca svojih rodbin.

Tatica. 38letna deklica Marija Krebelj iz Postojne je služila štiri leta pri neki rodbini v Trstu. Ta čas je kradla obiske, perilo, dekor, zlatnino, sploh vse, kar se ji je zdelo, da ima kakso vrednost. Škoda je nepravila nad 600 K, za kar bo sedela nekaj časa, ker so jo že zaprli. Deloma je priznala tatvine.

Povodom stavke mizarjev tvečki Mathian je podaril gosp. Bava, gostilničar na Dunajski cesti, »Okrajski skupini zvezne lesnih delavcev avstrijskih v Ljubljani« v svrhu stavke 10. kron.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer v hotelu »Lloyd« (Sv. Petra cesta) koncert. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 vin.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 30. aprila do 6. maja 1905. Stevilo novorjenec 33 (= 45.7 %), novorjenec 4. umrlih 31 (= 42.9 %), med njimi so umrli za škarlatico 1, za dušljivim kašljem 1, za jetiko 6, za vnetjem sopilnih organov 2, več negode 1, za različnimi boleznimi 20. Med njimi je bilo tujcev 9 (= 29.0 %), iz zavodov 13 (= 41.9 %). Za infekcionsimi boleznimi so zboleli, in sicer za otročico 1, za očipacim 3, za škarlatico 1, za vratico 1 osoba.

Hrvatske novice. Ivan Tkalcic, probendar zagrebškega kapitelja in slovenski sgodovinar in raziskovalec je včeraj umrl 65 let star. Pokojnik je bil za Zagreb to, kar je bil pokojni prof. Vrhovec za Ljubljano. — Lepa razmera mojih vladati pri občinskem uradu v Pazariju pri Gospicu. Občinski ležnik je zaprl v občinski zapor nekega dečka. Občinski blagajnik je dečka izpustil, nakar je blešnik s pomočjo redarja zaprl blagajnika

celo noč v zapor. — Generalni štrajk v Osiku je končan. Štrajkni prinesel nobenega uspeha, pač pa zahteval človeško žrtvo. Delavci so napadli orožnike kamenjem. Orožniki so streljali ter usmrtili nekoga 16 letnega delavca, več delavcev pa so ranili. — Sovražna brata. Kakor je bilo poročano, je zagrebško državno pravništvo zaprl stare brata Vida in Nikola Topola, ker sta se medsebojno ovadila umora, in sicer je Nikola zakopal na Vidovem dvorišču pes ter naznani sodišču, da je brat umoril in zakopal nekoga človeka na dvorišču. In pasje kosti je prvotno komisija res smatrala za človeške, sodišče pa se je kmalu prepričalo, da sta se brata obdolževala z izmisljenimi ludodelstvi, ter ohranili obrekovalec. K zdravniku, katerega so imeli dame najbolj na sumu, so poslale tuljega potnika papirne trgovine, ki je ponudil zdravniku posebne vrste pisemski papir, kakršnega ni nikje prodajal v vsem mestu, zelo poceni. In zdravnik si je tudi nakupil tega papirja ter na njem nadaljeval anonimna pisma. Tako se je učil. Obsojen je bil na 100.000 frankov globre, ki jih je moral plačati za razne dobrodelne zvode.

Najnovejše novice. Cesarski v Pragi? Včeraj je bilo pod vodstvom grofa Harracha pri cesarju deputacija, obstoječa iz odiščnih čeških in nemških dostojanstvenikov, da ga prosi, naj bi prišel k otvoritvi češke galerije, ki jo je on ustanovil v Pragi. Cesarski vodstvo je izrazil svoje posebno veselje, da pri tej napravi postopek obe narodnosti složno ter naglašal, da bi tako skupno delovanje bilo zelo potrebljeno.

Baron Gautsch je baje oslepel na levo oko. Tako poroča »Bohemie«, da mu je videl le oslebel vsled zadnje bolezni, a se mu že boljša.

Zavrnjeni Nemci. Olomušča občina se je pritožila na upravno sodišče proti ustanovitvam treh vzpostavljenih na onotni češki ljudski šoli. Upravno sodišče je pritožbo zavrnilo.

Nezgoda na železnišči. Z Dunaja proti Koroškemu vozeči brzkar je v noči 10. t. m. zdržal sira. V spanjem vozu so popadali speci s postelj ter je bilo več oseb ranjenih.

Kralj Petar je imenovan za načelnika svoje privatne pisarne Milana Medoniča. Danes zjutraj ob 6. uri se je mesarski vajenec Martin Pavlič tako neglo in neprevidno peljal po Mestnem trgu, da je na tla podrl strežnico Meto Zoltarjevo, katera se je pri pada na glavi lahko telesno poškodovala.

Boj med krščanskimi socialisti in socialnimi demokrati. Včeraj so volili dunajski predkraji Floridsdorf, Donaufeld, Kagran itd. Povsed so bili kravni spopadi med krščansko-socialnimi in socialno demokratskimi agitatorji.

Strašna nesreča se je pripetila v Harrisburgu na železnišči med Čkagon in Pensilvan

mark; 4.) grafica ima pravico, da vidi vsako leto svoje otroke.

Novi York 12. maja. Pri strašni železniški katastrofi blizu Harisburga je bilo 21 oseb ubitih in 57 oseb težko ranjenih.

Rusko-japonska vojna.

London 12. maja. Angleški parnik „Coromandel“ je prinesel v neki pristan sporočilo, da sta se brodovji Roždestven-skega in Nebogatova že združili.

Dobrotina previdnost je podala človeku prenove domačih sredstev in le oni izpoljuje dolžnost nasproti sebi in nasproti svoji družini, ki se po modri previdnosti preskrbi s takimi sredstvi, ki so v stanu odvriti težke bolezni. Takšno domače zdravje, ki je v blagoslov vsaki družini in ki ga vsak dan rabijo milijoni ljudi, je Brázayovo Francovo žganje, ki se že 40 let obnaša sijajno. Naj torej nihče ne opusti mrež Brázayevega Francovega žganja, kogar mudri revmatizem, migrena, glavobol, protein, influenca, izmučenost. Natančno navodilo je dodejano vsaki steklenici. Zahtevajte izključljivo Brázayovo Francovo žganje.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borse 11. maja 1905.

Maloslobeni papirji. Denar Blago

4% majeva renta 100:50 100:70

4% avrbsna renta 100:35 100:55

4% avstr. kronska rents 97:90 98:10

4% zlata 119:45 119:65

4% ogrska kronska 98:10 98:30

4% zlata 118:15 118:35

4% posojilo dežele Kranjske 99:50 101:—

4% posojilo mesta Spile 100:50 101:50

4% Zadar 100:— 100:—

4% bos.-herc. žel. pos. 1902 101:55 102:55

4% češka dež. banka k. o. 100:15 100:45

4% ž. o. 100:15 100:65

4% zl. pisma gal. d. hip. b. 101:10 102:10

4% pešt. kom. k. o. z. 107:80 108:80

4% zast. pisma Innerst. hr. 100:50 101:50

4% ogrske cen. 100:50 101:10

4% dež. hr. 100:50 101:15

4% x. pis. ogr. hip. ban. 100:15 101:15

4% obl. ogr. lokalnih žel. 100:— 101:—

4% ob. češka ind. banke 100:75 101:75

4% prior. Trst-Poreč lok. žel. 99:— 99:—

4% prior. dol. žel. 99:50 100:—

4% juž. žel. kup. 1/1/ 82:75 824:75

4% avst. pos. za žel. p. o. 1/0:95 101:95

Srečke.

Srečke od 1. 1860/ 193:40 195:40

" 1864 292:50 294:50

" tizake 171:— 173:—

" zem. kred. I. emisije 307:— 315:—

" II. 806:— 815:—

" ogr. hip. banke 278:75 284:75

" srbske k. frs. 100:— 109:— 114:80

" turške 143:— 144:—

Basiliška srečke 27:— 29:—

Kreditne 485:— 495:—

Inomorska 78:— 82:50

Krakovske 88:— 94:50

Ljubljanske 66:— 72:30

Avt. rdn. križa 57:25 59:25

Ogr. 37:35 39:35

Rudolfove 65:— 69:—

Saleburške 74:— 83:70

Dunajske kom. 140:— 550:—

Delnice. 27:— 29:—

Južne železnice 91:— 92:—

Državne železnice 668:— 669:—

Avstr.-ogrskie bančne delnice 1845:— 1855:—

Avstr. kreditne banke 664:25 665:25

Ogrske 776:25 777:25

Zivnostienske 246:50 248:—

Premogokov v Mostu (Brž) 655:— 559:—

Alpinske montane 533:75 534:75

Praške žel. in dr. 2680:— 2686:—

Rims-Murški 567:25 558:25

Triboljški prem. družbe 267:— 272:50

Avstr. orožne tov. družbe 615:— 617:—

Češke sladkorne družbe 169:— 173:—

Walnut. 11:30 11:34

C. kr. eekin 19:07 19:10

20 franki 23:47 23:54

20 marke 23:96 24:04

Sovereigns 117:37 117:57

Marke 95:35 95:55

Laški bankovci 253:25 254:—

Bubli 484:— 5:—

Efektiv. Brez kupuje.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 12. maja 1905.

Termin.

Pšenica za maj 100 kg. K 18:16

Pšenica , oktober 100 " 16:70

Ré , oktober 100 " 13:68

Korusa , maj 100 " 14:28

" , julij 100 " 14:56

Oves , oktober 100 " 11:76

Normalna: 13:5°. Padavina: 00 mm.

Seprna včerajšnja temperatura: 13:4°

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Vojaški koncert

se vrši

jutri, v soboto, 13. maja t. l.
v hotelu „Južni kolodvor“.

Vstop prost.

Zacetek ob 8. uri zvečer.

K obisku vladljivo vabi udani

1544-1

LORBER.

Čudovita novost!

325 komadov za 2 gld.

Krasna ura z lepo veržico, točno idoča, za katero se daje dveletna garančija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovije oblike, 1 lepa kravatna igla s simili brillantom, 1 krasen koljček iz orient. biserov, s patent. zaklepom, najmodernejši načit za dame, 1 fin usnjati mošnječek, kako elegantni nastavek za smotke z jantarem 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 ff. niklasti zeleni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši zaston. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštnemu povzetju za 2 gld. pošiljalnicu.

S. Kohane, Krakow

št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 1556

Mnogo priznanih pisem.

Na „Drenikovem vrhu“

bode

v nedeljo, dne 14. maja 1905

veliki

popoldanski koncert

popolne Društvene godbe.

Za prostor obiskovalcem in za točno postrežbo je preskrbljeno.

Zacetek ob 1/4, popoldne. Vstop prost.

Za obilen obisk se priazno priporoča z vsem spoštovanjem

1544-1 Alojzij Rus, gostilničar.

Lepo stanovanje

z dvema sobama in vsemi pritlikinami, se zaradi odpotovanja odda s 1. junijem.

Več pove g. Alojzij Gangl na Karlovski cesti št. 32. 1538-2

Proda se 1541-2

1300 praznih vreč (zaklep)

ki drže po 85 in 100 klg. moke.

Naslov pove uprav. „Sl. Naroda“.

Lisajasti ljudje

tudi taki, ki niso nikjer našli zdravja, naj zahtevajo zastonji prospekt in po-verjena izpričevala iz Avstrije.

Lekarnar C. W. Rolle Altona - Bahnenfeld (Elbe).

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obsega 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetijski punt na Vrhniku in okolici ter napad na samostan kruti menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Gostilničarji, trgovci!

Ponudim vam svoje lastne, odlikovane izdelke, kakor:

Kranjske klobase, majhne, 12 kosov gld. 1:-

Gnjeti s kožo, à la praške 1 klg. " —80

Salame (brunšviške) " " —70

(krakovske) " " " 1:-

Vse to razpošiljam od 5 klg. naprej po